



HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb T:
+385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
i
Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Zagreb, 25. 2. 2022.

UPUTE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE EPIDEMIJE BOLESTI COVID-19 VEZANO UZ RAD PREDŠKOLSKIH USTANOVA, OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA U ŠKOLSKOJ GODINI 2021./2022.

Namjena

Ove upute odnose se na rad ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (dalje u tekstu: vrtić) te ustanova osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja (dalje u tekstu: škola).

Mogućnosti provedbe. Svaka ustanova, ako ima uvjete za to, dužna je provoditi sve preporuke. Ako nema uvjete, dužna ih je prilagoditi uvjetima rada u ustanovi.

Informiranje o uputama. Važno je da roditelji/skrbnici (u daljnjem tekstu: roditelj) i djelatnici budu na vrijeme obaviješteni o ovim uputama. Telefonom ili na drugi primjeren način ustanova obavještava roditelje o sljedećem:

- da ne dolaze u pratnji djeteta/učenika ako imaju simptome zarazne bolesti (npr. povišena tjelesna temperatura, kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa, grlobolja, proljev, povraćanje), ako im je izrečena mjera samoizolacije ili ako imaju saznanja da su zaraženi koronavirusom,
- da ne dovode dijete/učenika u ustanovu ako:
 - ima simptome zarazne bolesti (npr. povišena tjelesna temperatura, kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa, grlobolja, proljev, povraćanje)
 - ima izrečenu mjeru samoizolacije
 - imaju saznanja da je zaraženo koronavirusom.



Temeljne odredbe

U svim objektima važno je provoditi i poštovati opće mjere sprječavanja širenja zaraze.

Fizičko udaljavanje. Rad ustanove prijeko je potrebno organizirati na način da se osigura koliko je moguće fizički razmak.

Potrebno je paziti na fizički razmak, kao i pojačanu osobnu higijenu djece/učenika. Ipak, treba očekivati da će u djece mlađe dobi (rana i predškolska dob i niži razredi osnovne škole) biti određenih odstupanja u provedbi zbog specifičnosti i potreba pojedinih odgojno-obrazovnih procesa, njege djeteta te razvojnih značajki djece mlađe dobi kao što su:

- istraživanje prostora i predmeta koji okružuju dijete (u određenoj dobi stavljanje u usta ruku i predmeta)
- znatiželja u odnosu na druge osobe/drugu djecu
- motorička nespretnost i nedoraslost
- potreba za kretanjem.

Higijena ruku. Važno je omogućiti i uvesti u rutinu redovito pranje ruku tekućom vodom i sapunom. Ruke se peru prije ulaska u svoju skupinu/učionicu, prije i nakon pripreme hrane, prije jela, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, nakon čišćenja nosa i kada ruke izgledaju prljavo. Za pranje ruku treba koristiti tekuću vodu i sapun.

Pri pranju ruku potrebno je pridržavati se naputaka za pravilno pranje ruku: <https://bit.ly/2ThY08M>.

Nakon pranja ruku sapunom i vodom, ruke treba osušiti papirnatim ručnikom za jednokratnu upotrebu koji se nakon korištenja baca u koš za otpad s poklopcem.

Prostorije u ustanovi obvezno je provjetravati više puta dnevno. Kad je lijepo vrijeme, preporučuje se ostaviti otvorene prozore tijekom odgojno-obrazovnoga rada (npr. jedan sprijeda, jedan straga). Također, preporuča se i provjetravati i nekoliko puta tijekom školskog sata, ako to vremenske prilike dopuštaju.

Organizacija rada s djecom/učenicima

Boravak u vrtićima i školama preporučljivo je organizirati na sljedeći način:

- u odgojno-obrazovni rad potrebno je uključiti svu djecu/učenike,
- pri osnivanju novih odgojno-obrazovnih skupina/razrednih odjela (primjerice, 1. razred OŠ i 1. razred SŠ te uvijek kada je to moguće) predlaže se osnovati odgojno-obrazovnu skupinu/razredni odjel približno jednake veličine (sukladno važećim propisima) te sa što manjim brojem djece/učenika,
- za veće odgojno-obrazovne skupine/razredne odjele treba razmotriti mogućnost organiziranja rada u odgovarajućoj prostoriji veće površine,
- u slučaju potrebe povećanja broja odgojno-obrazovnih skupina u vrtiću, ravnatelj je dužan obratiti se osnivaču radi pronalaženja odgovarajućega prostora te u skladu s propisima od nadležnoga ministarstva zatražiti odobrenje za rad u promijenjenim uvjetima,
- u slučaju nedovoljnog broja učionica (prostorija), ravnatelj škole dužan je obratiti se osnivaču radi pronalaženja odgovarajućega prostora te u skladu s propisima od nadležnoga ministarstva zatražiti odobrenje za rad u promijenjenim uvjetima.



Organizacija prostora

Preporučene značajke prostorije u kojoj boravi jedna odgojno-obrazovna skupina djece/učenika jednoga razrednog odjela:

- prostorija što veće površine i visine, prozračna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svjetla),
- prostorija se može dobro provjetriti vanjskim zrakom.

Nužno je tijekom boravka učenika u školi organizirati odmore na koje učenici mogu izaći iz učionice. Posebno se preporučuje da učenici izađu na otvoreno tijekom odmora kada god to vremenske prilike dopuštaju. Odmori izvan učionice nužni su zbog očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja i dobrobiti učenika te zbog boljeg održavanja i usmjeravanja pažnje tijekom nastave.

Hranu pripremljenu u obiteljskom domu u higijenskim uvjetima svako dijete može donijeti u školu i konzumirati u školi, kao što se uobičajeno hrana donosila u školu prije pandemije. Higijenski uvjeti podrazumijevaju pranje ruku prije pripreme obroka, pranje namirnica tekućom vodom ako se namirnice ne mogu termički obraditi (voće ili povrće) te termička obrada namirnica. Hranu treba uredno zapakirati da se izbjegne onečišćenje u školskoj torbi. Prije konzumacije hrane, dijete treba oprati ruke vodom i sapunom.

Djelatnici i učenici s kroničnim bolestima

Djelatnicima odgojno-obrazovnih ustanova s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (djelatnici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama) preporučuje se cijepljenje.

Potvrdu o eventualnom visokom riziku za rad cijepljenih djelatnika s kroničnim bolestima u odgojno-obrazovnoj ustanovi ili potvrdu o nepohađanju nastave u odgojno-obrazovnoj ustanovi za učenike s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19, donosi nadležni liječnik primarne zdravstvene zaštite (pedijatar za predškolsku dob, školski liječnik za učenike, liječnik obiteljske medicine za djelatnike). Osobama koje žive u zajedničkom kućanstvu s djecom koja pohađaju dječji vrtić i učenicima, odnosno osobama s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficijencijama) preporučuje se cijepljenje.

Ulazak u dječje vrtiće i škole i izlazak iz njih

Ulazak i izlazak

Preporuka je da za posjete ustanovama eventualni posjetitelji imaju digitalne COVID potvrde (primjerice izvođenje kazališne predstave i sl.) u skladu s Odlukom o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zaposlenika trgovačkih društava i ustanova od 12. studenoga 2021. godine



(https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_11_121_2087.html).

U dijelu uputa koji se odnosi na uključivanje djece i mladih s teškoćama u razvoju u ustanovama koje provode posebne programe za djecu/učenike s teškoćama u razvoju, predviđen je nastavak rehabilitacijskih i drugih terapijskih postupaka/usluga iz sustava socijalne skrbi sukladno odgovarajućim preporukama (navedeno kasnije). Iste preporuke treba primijeniti i prilikom rehabilitacijskih i terapijskih postupaka s vanjskim suradnicima u prostorima dječjih vrtića i škola koje je moguće provoditi na način da se preporučuje da vanjski suradnici postupaju u skladu s Odlukom o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zaposlenika trgovačkih društava i ustanova od 12. studenoga 2021. godine (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_11_121_2087.html).

Ulazak roditelja u dječje vrtiće, školu, kao i roditelja djece s teškoćama u razvoju

U školu učenici dolaze i odlaze sami, organiziranim prijevozom ili u pratnji roditelja, ovisno o odluci roditelja, kao što bi dolazili i odlazili da nema epidemije. Dopušten je ulazak roditelja u škole u skladu s dogovorom s razrednikom, odnosno ravnateljem te u skladu s Odlukom o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zaposlenika trgovačkih društava i ustanova od 12. studenoga 2021. godine (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_11_121_2087.html).

Dopušteno je održavanje roditeljskih sastanaka i individualnih informacija licem u lice u skladu s Odlukom o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog testiranja dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zaposlenika trgovačkih društava i ustanova od 12. studenoga 2021. godine (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_11_121_2087.html).

Preporučeno je da tijekom roditeljskih sastanaka i individualnih informacija prozori budu otvoreni.

Organizacija rada ustanova

Provjetravanje prostorija

Prostorije u ustanovi obvezno je provjetravati više puta dnevno. Kad je lijepo vrijeme, preporučuje se ostaviti otvorene prozore tijekom odgojno-obrazovnog rada (npr. jedan sprijeda, jedan straga). Također, preporuča se i provjetravati i nekoliko puta tijekom školskog sata, ako to vremenske prilike dopuštaju.

Klimatizacijski i ventilacijski uređaji mogu se koristiti na način da su redovito i odgovarajuće održavani.

Maske za lice

Tijekom nastave u razredima maske nisu obavezne za učenike i djelatnike, ali ih učenici i djelatnici mogu i dalje nositi ako smatraju da su im potrebne, a preporučuju se svim učenicima i djelatnicima škole s kroničnim bolestima koje mogu dovesti do težih oblika bolesti COVID-19 ako im zdravstveno stanje omogućuje nošenje maske.

Maske su obavezne tijekom prolaska i boravka u zajedničkim prostorijama te u javnom i organiziranom prijevozu.



Nošenje maski je obavezno u javnom prijevozu, uključujući organizirani prijevoz.

Rukavice

Rukavice nose osobe onih zanimanja za koja su se nosile i prije epidemije (kao higijenski standard).

Praćenje simptoma bolesti

Postupanje s febrilnim djelatnikom, odnosno osobama s drugim simptomima zarazne bolesti

S povišenom tjelesnom temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti nije dopušteno raditi, brinuti se o djeci niti dolaziti u prostor poslodavca, odnosno ustanove, što je i inače nužno u radu ovakvih ustanova. Djelatnici s povišenom tjelesnom temperaturom i/ili respiratornim simptomima odmah napuštaju radna mjesta.

Djeca/učenici

U slučaju povišene tjelesne temperature ne smiju dovesti dijete u ustanovu, već se javljaju razredniku i izabranom pedijatru/liječniku obiteljske medicine radi odluke o testiranju i liječenju djeteta.

Prilikom sumnje na povišenu tjelesnu temperaturu te pojave akutnih simptoma zarazne bolesti (npr. kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa, proljev, povraćanje) potrebno je djetetu u dječjem vrtiću ili školi izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako djeca/učenici razviju simptome bolesti COVID-19 tijekom boravka u ustanovi, odgojitelji/učitelji odmah obavještavaju roditelje/staratelje, koji u najkraćem roku trebaju doći po dijete.

Sumnja na COVID-19

Znakovi koji upućuju na moguću zarazu koronavirusom:

- povišena tjelesna temperatura (pod pazuhom > 37,2)
- simptomi respiratorne bolesti - kašalj, teškoće u disanju, grlobolja
- poremećaj osjeta njuha i okusa
- gastrointestinalne smetnje (proljev, povraćanje i bol u trbuhu, posebno u manje djece).
- Curenje iz nosa
- Glavobolja
- Umor

Djeca/učenici sa znakovima svih drugih zaraznih bolesti koje se prenose uobičajenim socijalnim kontaktom također ne dolaze u ustanovu.



Postupanje u slučaju sumnje na zarazu

Prilikom pojave navedenih znakova bolesti djeteta/učenik ili djelatnik ostaje kod kuće, javlja se najprije telefonom izabranom liječniku obiteljske medicine, odnosno pedijatru koji odlučuje o testiranju prema liječničkoj indikaciji. O navedenom roditelj ili djelatnik telefonom obavještava ustanovu.

Ako se znakovi bolesti jave tijekom boravka u ustanovi, odmah treba pozvati roditelja te djeteta/učenika izolirati u prikladnoj prostoriji do dolaska roditelja. Oboljeli djelatnik odmah napušta ustanovu.

Prilikom pojedinačnog slučaja pojave simptoma koji mogu upućivati na zarazu koronavirusom, odgojno-obrazovna skupina/razredni odjel nastavlja dalje s odgojno-obrazovnim radom,.

Kada se u djeteta ili djelatnika utvrdi zaraza koronavirusom, postupa se sukladno odluci nadležnog epidemiologa ili školskog liječnika u skladu s uputama HZJZ-a (<https://www.hzjz.hr/wpcontent/uploads/2021/11/Postupanje-s-oboljelima-bliskim-kontaktima-oboljelih-i-prekidizolacije-i-karantene-ukidanje-samoizolacije-u%C4%8Denika.pdf>)

Putovanje u školu javnim ili organiziranim prijevozom

U javnom prijevozu učenici se trebaju pridržavati mjera propisanih za javni prijevoz (nošenje maske u javnom prijevozu i održavanje fizičke distance).

Kliničke vježbe učenika; praksa kod pružatelja usluga smještaja za starije i nemoćne kao i u zdravstvenim ustanovama; ostali oblici stručne prakse i praktične nastave

Praksa u zdravstvenim i socijalnim ustanovama održat će se uz pravila koja su određena propisima i preporukama za navedene ustanove i djelatnosti.

Na stručnoj praksi i praktičnoj nastavi u pojedinim drugim djelatnostima, učenici se pridržavaju preporuka za tu specifičnu djelatnost.

Praksu i vježbe u zdravstvenim, socijalnim i odgojno-obrazovnim ustanovama te sve oblike stručne prakse i praktične nastave u kojima učenici dolaze u kontakt s drugim osobama, nužno je organizirati u punom opsegu licem u lice na način i uz identične mjere kako je to propisano za djelatnost za koju se učenici obrazuju i koje vrijede za ustanovu u kojoj borave.

Djeca

Tjelesne aktivnosti i glazbena kultura

Ustanove trebaju obratiti posebnu pozornost na fizičke aktivnosti djece/učenika. Djecu i učenike potrebno je poticati na bavljenje sportom zbog očuvanja dobrobiti i vlastitog zdravlja. Dopušteno je održavanje nastave tjelesne i zdravstvene kulture u školskim sportskim dvoranama, ali se preporučuje održavanje nastave koliko je to moguće na otvorenom.

Dopušteni su treninzi školskih sportskih klubova u školskim dvoranama u kojima sudjeluju učenici različitih razreda.

Dopušteni su treninzi športskim klubovima u školskim dvoranama za sve dobi i kategorije sportaša.

Djecu i učenike treba poticati na sudjelovanje u kulturnim aktivnostima kako bi izrazili svoju kreativnost. Aktivnosti vezane uz kulturu koje su dio kurikuluma kao što je glazbena kultura, poželjno je provoditi.. Dopušteno je organiziranje zbora i orkestra za učenike različitih razreda i škola koje



učenici pohađaju.

Djeca i mladi s teškoćama u razvoju

Za djecu i mlade u primjerenom programu odgoja i obrazovanja nastavljaju se svi odgojno-obrazovni, rehabilitacijski i terapijski programi. Cijepljenje preporučujemo svoj djeci i mladima u dobi 5 i više godina, a posebno potičemo cijepljenje djece koja imaju povećani rizik od zaraze i težih posljedica od koronavirusa te svih osoba koje za njih skrbe, i uz pridržavanje ovih uputa.

Za djecu/učenike/korisnike koji koriste usluge smještaja te ostale usluge iz sustava socijalne skrbi u predškolskoj i školskoj ustanovi primjenjuju se odgovarajuće upute vezano uz socijalnu skrb.

Potpora za djecu/učenike s teškoćama u razvoju

Treći odgojitelj u predškolskoj ustanovi, pomoćni djelatnik za njegu i skrb djeteta rane i predškolske dobi, pomoćnik u nastavi i stručni komunikacijski posrednik u odnosu na drugu djecu/učenike i odrasle osobe u ustanovi dužni su:

- pridržavati se svih pravila fizičke udaljenosti
- dosljedno provoditi pojačanu osobnu higijenu
- poticati na pojačanu higijenu i fizički razmaksve djece/učenika.

Navedene osobe ne mogu održavati distancu između djeteta/učenika s obzirom na prirodu posla te su dužni nositi masku dok stručni komunikacijski posrednik nosi vizir, a posebno se potiče njihovo cijepljenje. Prilikom pomaganja djetetu/učeniku pri održavanju osobne higijene koriste se jednokratne rukavice.

Za učenike s teškoćama u razvoju u posebnim razrednim odjelima i/ili odgojno-obrazovnim skupinama nastava se održava u školi.

Za učenike s teškoćama u razvoju koji imaju osigurane pomoćnike u nastavi ili stručne komunikacijske posrednike nastava se održava u školi.

Odgojno-obrazovni rad za učenike s teškoćama u razvoju koji su uključeni u posebne programe po modelu djelomične integracije sukladno rješenju o primjerenom programu obrazovanja, održava se dijelom u redovitome razrednom odjelu, a dijelom u posebnom, uz pridržavanje propisanih epidemioloških mjera.

Edukacija i informiranje

Nužno je postavljanje informativnih postera na ključnim mjestima koji služe kao podsjetnici o higijenskim protokolima u ponašanju u vrijeme pandemije te o mjeri redovitog samotestiranja učenika (npr. u svakom toaletu na vidljivome mjestu trebaju stajati upute o pravilnom pranju ruku: https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Pranje_ruku_.pdf; u zajedničkim prostorima na vidljivome mjestu postaviti plakat o mjeri samotestiranja učenika: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2022/02/Plakat-HZJZ-samotestiranje-ucenika-finalno-NAJLAKSI-TEST-IKAD.pdf> ili <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2022/02/Plakat-HZJZ-samotestiranje-ucenika-finalno-NAJLAKSI-TEST-IKAD.pdf>;).

Ostale preporuke

Provjetravanje objekta vikendom i u neradne dane nije potrebno.

. Moguće je organizirati studentsku praksu, ispite i vježbe te sve oblike nastave u odgojno-



obrazovnim ustanovama u punom opsegu licem u lice u skladu s Odlukom o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog

testiranja dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim

službama, službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te

zaposlenika trgovačkih društava i ustanova od 12. studenoga 2021. godine (https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_11_121_2087.html).

Izvanučionička nastava provodi se prema preporukama „Mogućnosti izvođenja izvanučioničke nastave vezano uz pandemiju COVID-19“ koje se mogu pronaći poveznici:

<https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/koronavirus-najnovije-preporuke/#obrazovanje>

Natjecanja znanja i ispiti znanja na kojima sudjeluju učenici iz nekoliko škola provode se primjenjujući preporuke iz ovog dokumenta za učioničku nastavu.

Završne preporuke

Osigurava se kontinuirana nužna suradnja s osnivačem.

Ove upute će se prilagođavati aktualnoj epidemiološkoj situaciji, kao i svim novim preporukama relevantnih institucija, posebno Svjetske zdravstvene organizacije.

Ove preporuke ne isključuju provođenje drugih preporuka sukladno aktualnoj i promijenjenoj epidemiološkoj situaciji.

Sve što trebate znati o pranju ruku za zaštitu od koronavirusa (COVID-19) - UNICEF

https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/UNICEF_Upute_za_pranje_ruku.pdf

Tko ne treba nositi masku? Izuzeće od obveze nošenja maske

<https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Tko-ne-treba-nositi-masku-izuze%C4%87e-od-obveze-no%C5%A1enja-maske.pdf>

UPUTE – SOCIJALNA SKRB:

<https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/koronavirus-najnovije-preporuke/#socijalna>

BEZ SAMOIZOLACIJE UČENIKA!

<https://www.hzjz.hr/aktualnosti/bez-samoizolacije-ucenika>

